

Nr 4

Civilutskottets betänkande i anledning av motion om ändrade regler för valbarhet till nämndeman i länsrätt och länsrätt.**Motionen**

I motionen 1973:233 av herr Winberg m. fl. (m) hemställs att riksdagen antar följande

Förslag till

Lag om ändring av lagen 19 mars 1971 om skatterätt och länsrätt (1971:52)

Härigenom förordnas att 9 § andra stycket lagen 19 mars 1971 om skatterätt och länsrätt skall ha nedan angivna lydelse.

Tjänsteman vid länsstyrelse, länsnykterhetsnämnd eller under länsstyrelse lydande myndighet, länsläkare, biträdande länsläkare, socialvårdskonsulent, *ledamot eller suppleant i taxeringsnämnd, barnavårdsnämnd eller nykterhetsnämnd*, lagfaren domare, åklagare eller advokat eller annan som har till yrke att föra andras talan inför rätta får ej vara nämndeman.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1973.

Tidigare riksdagsbehandling m. m.

Riksdagen har behandlat motsvarande fråga i samband med prövningen av lagen om skatterätt och länsrätt (prop. 1971:14, CU 1971:9). Riksdagen avtog motionsyrkande om att ledamot och suppleant i taxeringsnämnd inte skulle vara valbar som nämndeman. Utskottets därigenom godkända förslag innebar en anslutning till meningen att det bör undvikas att ordförande, annan ledamot eller suppleant annat än i undantagsfall tjänstgör som nämndeman i skatterätt samt att det kunde förväntas att bl. a. valmyndigheterna beaktade detta vid val av nämndemän. Utskottet beaktade även då förutsatta och senare (prop. 1971:30, KU 1971:36) antagna bestämmelser om närmast s. k. tvåinstansjäv.

Justitieombudsmannen Lundvik har (JO:s ämbetsberättelse 1973, s. 561–562) anført att de ovan refererade motivuttalandena inte beaktats utan att till nämndeman i länsrätt i flera fall utsetts ledamöter i taxeringsnämnd. Han har med anledning därav fäst vederbörande landstings respektive kommunfullmäktiges uppmärksamhet på dessa motivuttalanden och tillagt, att samma synpunkter enligt hans mening var att beakta i vad angår den som är ledamot i barnavårdsnämnd eller nykterhetsnämnd.

Utskottet

Anledning finns till antagande att motivuttalandena vid tillkomsten av lagen om skatterätt och länsrätt kommer att beaktas. Utskottet finner därför inte skäl att frångå sina tidigare ställningstaganden.

Utskottet hemställer

att riksdagen avslår motionen 1973:233.

Stockholm den 20 februari 1973

På civilutskottets vägnar

ERIK GREBÄCK

Närvarande: herrar Grebäck (c), Bergman (s), Almgren (s), Tobé (fp), Kristiansson i Örkelljunga (s), fröken Ljungberg (m), herrar Petersson i Nybro (s), Lindkvist (s), Henrikson (s), fru Olsson i Hölö (c), herrar Högström (s), Wennerfors (m), Claeson (vpk), Åkerfeldt (c) och Annerås (fp).

Reservation

av herr Tobé (fp), fröken Ljungberg (m), herrar Wennerfors (m) och Annerås (fp) som anser att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

Farhågorna för att valkorporationerna inte skulle beakta motivuttalandena till lagreglerna om valbarhet som nämndeman i länsskatterätt och länsrätt har bestyrkts. De allmänna överväganden som lett till dessa motivuttalanden gäller också ledamot eller suppleant i barnavårdsnämnd eller nykterhetsnämnd. Motionen tillstyrks därför.

Utskottet hemställer

att riksdagen bifaller motionen 1973:233.